
Kun brystkompresjon ved hjertestans

NYHETER

ELINE FEIRING

Email: eline.feiring@legeforeningen.no

Tidsskriftet

Brystkompresjoner alene kan være godt nok ved hjertestans. Dette viser to nye randomiserte studier.

I en svensk prospektiv randomisert studie ble 1 276 pasienter med mistanke om hjertestans inkludert (1). Pasientene ble behandlet av privatpersoner som hadde ringt nødtelefonen og der fått veiledning av spesialutdannet helsepersonell. Pasientene ble randomisert til å motta enten standard hjerte-lunge-redning eller kun hjertekompresjoner.

Overlevelsen etter 30 dager var like god i begge grupper; 8,7 % i gruppen som kun fikk hjertekompresjoner og 7,0 % i gruppen som fikk standard hjerte-lunge-redning. En amerikansk-engelsk studie viste tilsvarende resultater (2).

– Disse studiene bekrefter resultater fra ikke-randomiserte studier, blant annet fra Norge, sier professor Petter Andreas Steen ved Oslo universitetssykehus. Ved kardial årsak til hjertestans betyr kanskje ikke munn-til-munn så mye, i hvert fall ikke ved telefoninstruksjon i hjerte-lunge-redning.

– Disse studiene innebærer imidlertid ikke at vi kan glemme opplæring i munn-til-munn-metoden, sier Steen. Resultatene kan delvis skyldes at det er vanskelig å instruere i munn-til-munn-metoden via telefon. Viktigere er det at hjertestans hos de fleste barn og hos ca. en tredel av voksne ikke har kardiale årsaker, men skyldes manglende ventilasjon. I slike tilfeller er resultatet mye dårligere uten munn-til-munn. Det er også viktig at i land utenom Europa og Nord-Amerika har de fleste hjertestans ikke-kardiale årsaker, slik som drukning, ulykker eller fødselsasfyksi.

I Norge instruerer nok de fleste AMK-sentraler nå bare i hjertekompresjoner ved hjertestans med sannsynlig kardial årsak hos voksne pasienter, mens opplæring i hjerte-lunge-redning også omfatter munn-til-munn, sier Steen.

LITTERATUR

1. Svensson L, Bohm K, Castrén M et al. Compression-only CPR or standard CPR in out-of-hospital cardiac arrest. N Engl J Med 2010; 363: 434 – 42.
2. Rea TD, Fahrenbruch C, Culley L et al. CPR with chest compression alone or with rescue breathing. N Engl J Med 2010; 363: 423 – 33.

Publisert: 7. oktober 2010. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.10.0951

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 25. juli 2026.